

KIS IRAD

A DAL JUTALMA. (Lásd a 198. lapon.)

XLVII. kötet, 13. szám. Ara negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1894. szeptember 23-án.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

RÓKASZEM, A VÖRÖSBŐRŰ.

— Elbeszélés, képekkel. —

(Folytatás.)

VÁRATLAN találkozás egy pillanatra egészen megrémítette, elcsüggesztette Tamást. Épp mikor azt hitték, hogy már közel vannak a megmeneküléshez, akkor kellett meggyőződnie, hogy jóformán semmi reményök sem lehet többé. Az a vörösbőrű, aki ott szemközt jön, nem lehet a Rókaszem csapatából való. Tehát bizonyos, hogy a lázadó vadak már ellepték a folyón túli vidéket is, már egészen a vár közelébe merészkednek s a menekülők hiába bizakodtak abban, hogy a folyón túl bátorságban lesznek. Annak a gonosz Rókaszemnek igaza volt — már késő!

Sokáig azonban nem töprenghetett Tamás ezen a szomorú kilátáson. Hogy mi lesz később, azt nem tudhatta; de hogy most mindjárt nagy baj lesz, a felől nem lehetett kétsége. Mert ha ő látja a vörösbőrűt, ez bizonyosan még jobban látja őt. Ezeknek a vadaknak valóságos hiúzszemök van.

Az első meglepetés és ijedelem leküzdése után tehát arra gondolt Tamás, mit tehet most hirtelenében legokosabbat, hogy a veszedelem legalább rögtön el ne érje őt és szüleit.

— Ez a vörösbőrű bizonyosan többed magával van, gondolá. Itt a folyó közepén nem birhatok velök, mert ha egyszer lőttem, ők is lőnek, könnyen eltalálnak. De ha vissza térek a partra és leszálok a lóról, aztán meglapulok a földön, nem egykönnyen találnak el, én pedig sorra

lepuskázom őket, amint a gázlón lassan át akarnak jönni.

Alig egy-két szempillantásig tartott, míg Tamás ezt meggondolta. És már meg is fordította lovát és lehetőleg gyorsan iparkodott a part felé. Amint közelre ért, szüleit még ugyan-ott látta, ahol az imént hagyta őket. Félhangon odaszólt nekik:

— Vonuljatok gyorsan hátrább ... vörösbőrűek jönnek szemközt ... én itt meglessem őket ... a lovamat vezessétek ... majd füttyentek, ha vissza térhettek.

Már ekkor a földön feküdt, szülei pedig gyorsan vonultak hátrább s Karty gazda kantáron vezette »Villám«-ot is. Tamásnak az aggodalma nem volt alaptalan. Alig feküdt ott a földön egy-két másodperczig, merően tekintve a folyóra, már fölbukkant a homályban az indiánus lovas alakja. Jól ismerhette a gázlót, mert eléggé gyorsan haladt. A víz locssanása pedig elárulta, hogy még többen is jönnek utána. Még egy-két perc és itt lesznek az innenső parton.

— Nem lesznek! gondolá Tamás elszántan.

Célba vette a legelő haladó vörösbőrűt és lőtt. Hangos üvöltés hallatszott s nyomban nagy zuhanás a vízben — jeléül, hogy Tamás jól célozott, a vörösbőrű lefordult a lováról. A következő pillanatban öt vagy hat lövés dördült a folyó közepéből s a golyók Tamásnak a feje fölött sivitottak el. Tehát jól sejtette. Egész csapat akart itt átkelni a vizen.

A lövések után csönd lett. De az élesen figyelő Tamás mégis hallotta, hogy azok ott a vízben nem állnak mozdulatlanul. Csakhogy a nesz egyre gyöngébb lett, biz-

tos jeléül a fordultak a

— Leme
át, gondolá
mit csináln
kissé odabb
most már
nak itt a p

Igen, me
kedni kezd
kedett-é, m
jobb lett
odább futn
volna min
más felé i
átgázolhatn

— Ezt r
vezette T
mind a két
oldalón vag
hatunk a v
a vörösbőr
lótól és m
ők ezen az
parton már
Ezen a tá
Merni kell!

Most má
más, sőt sz
látta, hogy

— Gyors
... megvá
hez ...

Talpra á
Halk hango
zott. Semm
egy-egy da
Aztán fütty
hon a lován
jól ismerték

tos jeléül annak, hogy a vörösbőrűek vissza fordultak a tulsó part felé.

— Lemondtak róla, hogy itt keljenek át, gondolá Tamás. De most az a kérdés, mit csinálnak ezentúl? Kitélik tőlük, hogy kissé odább átusztatnak a jeges vizen, mert most már tudják, hogy fehér emberek vannak itt a parton.

Igen, most már tudják. Tamás kételkedni kezdett benne, vajjon helyesen cselekedett-é, mikor rálőtt a vörösbőrűre. Talán jobb lett volna egész csöndben mindjárt odább futni. Az ellenség talán nem talált volna mindjárt nyomukra a sötét éjben, más felé indult volna s ők később mégis átgázolhatnak vala a folyón.

— Ezt még meg is tehetjük talán, tervezgette Tamás. A veszedelem egyforma mind a két parton, de ha egyszer a tulsó oldalon vagyunk, mégis könnyebben eljuthatunk a várba. Bizonyosra vehetjük, hogy a vörösbőrű csapat eltávozott ettől a gázlótól és más helyen fog átkelni. És míg ők ezen az oldalon keresnek, mi a tulsó parton már nagyobb bátorságban leszünk. Ezen a tájon aligha van másik csapat. Merni kell!

Most már ismét jobban bizakodott Tamás, sőt szinte földerült a kedve, mert úgy látta, hogy megint nyílt egy kis remény.

— Gyorsan értesítenem kell szüleimet . . . megválnak, mit szól apám a tervemhez . . .

Talpra állt és befelé indult a folyótól. Halk hangon hívta szüleit, aztán hallgatózott. Semmi válasz, semmi nesz. Ment egy-egy darabon jobbra-balra, de hiába. Aztán füttyentett olyan módon, amint ott-hon a lovának szokott; ezt a jelt szülei is jól ismerték. A néma éjben messzire elhal-

latszhatott a fütty — de erre sem hangzott semmi felelet.

Tamás kissé megzavarodva állapotodott meg. Még nem aggódott, csak csodálkozott, hogy szüleit nem találja s hogy ezek nem felelnek a jelre. Még nem igen nagy idő mult azóta, hogy elváltak, messzire tehát nem mehettek. De nem is akarhattak messze menni, mert hogyan akarták volna elhagyni Tamást, kinek a lovát is magukkal vezették? Bizonyosan csak ovatosságból nem adnak jelt, abban bizva, hogy Tamás úgy is rájok talál mihamar.

Ujra kezdte hát a keresést, kiáltozást, füttyentgetést; de mind hiába. Most már aggódni kezdett.

— Történnie kellett valaminek . . . megfoghatatlan . . . hová tűnhettek el?

Nem akart messzire távozni a folyótól, mert arra számított, hogy szülei majd oda fognak vissza térni. Nem szabad elbolyongnia a sötétben, a pusztaságban.

Alig hogy a víz partjára ért, lónyeringés hallatszott, még pedig nem igen messziről. Tamás megörült, mert első gondolata az volt, hogy szülei közelednek s a lovak egyike nyerit. De mégsem bizott benne teljesen.

— Vörösbőrűek is lehetnek . . . már átkeltek a folyón. Mindjárt megtudom.

Sajátságos, nem igen erős füttyentést hallatott. Így szokta otthon magához hívni az ő kedves »Villám« lovát.

— Ha »Villám« van közel, rögtön itt lesz mellettem . . . senki sem bírná vissza tartani.

Figyelt, de újabb neszt nem hallott. Még egyszer ismételte a füttyentést, hiába. Most már bizonyos volt felőle, hogy vörösbőrűek vannak egészen közel. Az is lehet, hogy

nem a tulsó parton volt csapat, hanem az innenső parton volt csapat kelt át. Mindenképen baj. Most már azt kívánta, hogy szülei ne közeledjenek vissza a parthoz, mert itt kész veszedelem várja őket. De még csak nem is figyelmeztethette őket, nem tudván, mely irányban vannak. A következő pillanatban pedig már arra is kellett gondolnia, hogy saját maga elkerülje a veszedelmet.

Mert amint izgatottan tusakodva állt ott és hirtelenében nem tudta, mi tevő legyen, merre induljon: egyszerre csak egészen közelről halotta a lódobogást.

— Ha most futásnak eredek, csizmám a fagyos földön annyira fog kopogni, hogy okvetlenül meghallják. Utánam erednek és elfognak. Futni tehát nem szabad. S ha itt jönnek a víz mentén, belém botlanak.

Válságos perc volt s gyorsan kellett dönteni. Tamás az egyedül lehető módot

hamar megtalálta: a víz partja ezen a helyen meglehetősen meredek volt úgy, hogy meg sem lehetett állani rajta. És Tamás mégis sódá ment, meglapult a földön és óvatosan lehengeredett egészen a vízhez. Ugy

feküdt itt, akár egy a víztől kidobott fatuskó.

— Lovasok nem járhatnak itt a meredek part-oldalon, nem akadhatnak belém.

Alig helyezkedett ott el, már látta fönn a parton a lovasokat, amint a folyó mentén lassan végig vonulnak. Hatan vagy heten lehetnek és Tamás a homályban is egész biztossággal ráismert a köralakokról arra, hogy vörös-bőrűek. És a következő percben még jobban is ráismert

a csapatra. Mert a vörös-bőrűek fönn, épp azon a ponton, ahol lenn Tamás lappangott, megállapodtak és Tamás már-már azt hitte, hogy valami módon fölfedezték ottlétét. De csakhamar megnyugodott, hogy

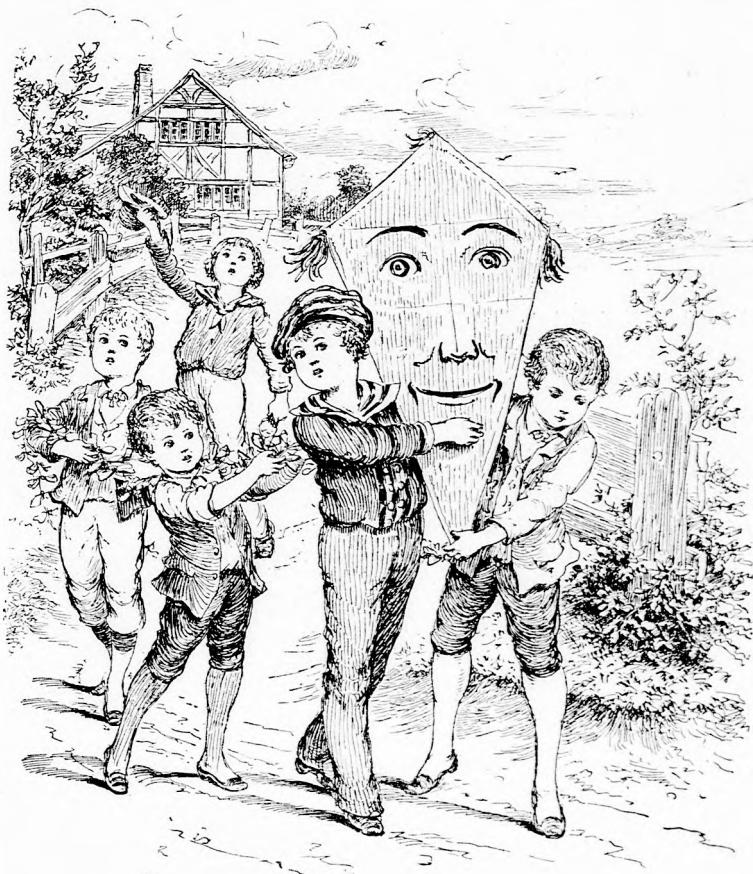
BE A HÁLÓBA! (Lásd a 198. lapon.)

nem ezért
a kezében
lami, aztán
lovas rágy

lett volna
amint a gy
megvilágító
arczát is.

nem ezért álltak meg. Az egyik lovasnak a kezében recsegni, villogni kezdett valami, aztán egy kis láng villant fel s a lovas rágyújtott egy szivarkára. És Ta-

más majd fölkiáltott meglepetésében. Nem azért, hogy a vörös-bőrű a gyújtó-szállal szivarkára gyujt; az effélét az indiánusok régen eltanulták a fehérektől s Tamásnak nem

ŐSSZEL. (Lásd a 199. lapon.)

lett volna oka, hogy csodálkozzék; ámde amint a gyújtó-szál lángra lobbant, a fénye megvilágította egy-két pillanatra a lovas arcát is.

— Rókaszem! Már itt van, újra nyakunkon van! szólt Tamás magában.

(Folytatása következik.)

A DAL JUTALMA.

(Képpel a czimlapon.)

SÁRGA bundás, kis kanári madárkám,
Szemed vágyva andalog a czukorkán.
Csillog-villog apró vidám két szemed,
Szárnyaidat kíváncsin emelgeted.

Hej kanárim, ez a szárny-lebegtetés —
Az én nékem, kedves komám, mind kevés!
A czukorra rá is szolgálj igazán —
Dalolj nekem szép nótát, kis pajtikám.

Csicsiri...fütty!...Jól csináltad, dalnokom!
Nótácskádat élvezettel hallgatom.
Nesze, itt van! A czukorkát csipjed el,
Nincs is ennél, ugy-e, édesb eledel!

MILIKE, VILLIKE ÉS A MANÓ.

— Tréfás mesécske a kicsinyeknek. —
(Képpel a 196. lapon.)

— NAGYMAMÁCSKA, de hát igazán ugy volt? kérdé a kis Ernő hitetlenkedő arcczal.

— Én magam nem láttam, de ugy mesélik. Biz' én nagyon sajnálnám, ha veled is megesnék, ami megesett Milikével és Villikével. Még talán rosszabbul is járnál.

— Hm! És mikor történt az?

— Hát... már bizony régecskén...

— És az a Villike éppen akkora volt mint én?

— Talán valamivel kisebb. Persze, ez neki csak mentségül szolgál, mert így még nem lehetett annyi esze, mint neked. Hanem abban egészen hozzád volt hasonló, hogy ő is nagyon huzódzott az iskolától, szerette elkerülni. No, ez már Villikénél is hiba volt, hát még Milikénél, aki több mint egy esztendővel volt öregebb.

Milike már olvasni is tudott, maga olvasta a szép meséket a képes-könyvből. De a helyett, hogy Villikét arra biztatta volna, hogy ő is iparkodjék mielőbb odáig jutni, inkább ezt sugta neki egy napon:

— Tudod, Villike, elindulunk, mintha az iskolába mennénk. De majd elosonunk a mezőre és olvasunk szép meséket.

— Nagyon jó lesz. Otthon azt fogják hinni, hogy az iskolában vagyunk, a tanító ur meg, hogy bizonyosan megbetegedtünk. Senki sem fogja tudni.

Senki? De bizony tudta, látta valaki és nagyon örült neki. Kicsoda? Hát egy hamis kis manó. Ott lebegett a mező fölött s mindjárt ráismert a két kis iskola-kerülőre.

— No ez kapóra jött. Már rég nem tudtam zsákmányra szert tenni, egészen megfogyatkozott a gyerek-gyűjteményem. Most egy csapásra kettőt fogok. Ezeknek nincs mentségök, teljes jussom van hozzájuk. Egy kettő! Be a hálóba! (Lásd a 196. lapon.)

Es Milike meg Villike egyszerre csak érezték, hogy fogva vannak egy nagy hálóban, mint valami lepke-fogóban. Kapálóztak, sítottak-riáltak, de a hamis kis manó csak nevetett.

— Ne sirjatok, hiszen Manóhonba vislek, ahol nincsen iskola.

— Ó, mi lesz ottan belőlünk!

— Ezer és egy esztendeig fogtok ülni sötét lyukban, s mire ennek vége lett, olyan kedves, ügyes manók lesztek, mint ime én jó magam.

— Jaj nem! Nem, nem! Inkább járunk iskolába pontosan! Eressz vissza!

— Van eszemben! Örülök, hogy megfogtalak. S vitte, vitte, magasan röptél velök és bizony talán soha sem kerültek volna többé haza, ha — de mi történt? A manócska hálója csak egy gyerekre volt számítva, a kettőtől kirepedt s Mili, Villi kiestek. Estek, estek, nagyon mélyre, szerencsére puha fűre s ott fáradtan, kimerülten elaludtak. Ugy talált rájuk a mamájok.

Ha a háló ki nem reped, mind a kettő benne reked s hogy ez meg ne történhessék velök többé sohasem, azon tul eljárógattak iskolába rendesen.

Ö

KÖL
Szám
Az
Szel
Len
Gyo
An
Fül
Far
Sze
Mes
Orr
Erö
Hac
Hac
Fel
On
Ban
Mes
Tal
Ha
Ö a

JÓ S

— Ó, ez hatatlan! E

— Jaj d dogál. Mily

Ugyan-eg zott ez a na

Az öreg let, mely c

Máskor ser éppenséggel különben ol jó kedvében

— No, ö jó napod. N tarisznyát. E

Es csaku kal teli tar Nagyon ke

ŐSZSZEL.

(Képpel a 197. lapon.)

Ö

KÖRNYÁL

Szálldogáll —

Az idő már őszre jár.

Szellő szárnyán

Leng a sárkány;

Gyorsan össze ragasztgatjuk
Annak rendjén megaggatjuk;

Füle bojtos,

Farka rojtos.

Szeme tág,

Messze lát.

Orra is van, szája is van,

Erő is van tagjaiban.

Hadd lendüljön,

Hadd repüljön,

Felhő párkányára üljön.

Onnan nézzen véges végig

Barna földtül a kék égig,

Messzeszálló fecske, gólya

Talán még azt hiszik róla,

Ha fülét farkát kitérja,

Ő a levegő királya.

JÓ SZÉL, ROSSZ SZÉL.

— Példázat. —

(Képpel a 205. lapon.)

— Ó, ez már mégis rettenetes! Kiállhatatlan! Ez a csuf, gonosz szél!

— Jaj de jó, hogy ez a szelecske fujdogál. Milyen szerencse!

Ugyan-egy helyen, ugyan-egy időben hangzott ez a nagyon különböző két vélemény.

Az öreg csacsi volt az, aki szidta a szelet, mely csakugyan nagyon erősen fujt. Máskor sem igen szerette, de ma már éppenséggel borzasztónak találta. Mert ma különben olyan jó napja lenne! Gazdája jó kedvében így szól:

— No, öreg csacsi, legyen ma neked is jó napod. Nyakadba akasztom az abrakos tarisznyát. Ez jobb ám, mint a száraz kóró.

És csakugyan megtette, pompás abrakkal teli tarisznyát kötött a csacsi fejébe. Nagyon kedvére volt ez csacsi komának.

De csakhamar észre vette, milyen nagy kára van az erős szél miatt. Mert a hányszor lenyult az abrakos tarisznyába, hogy tele tömje a száját, mind-annyszer sok jó kövér magocska tapadt oda a szőrös állához. És mihelyt kihuzta a fejét, a kövér magocskák nem hulltak vissza a tarisznyájába, hanem az erős szél mindjárt elfujta onnan messzire, azt ugyan többé soha sem szedhetette össze.

De a szemes kakasok, tyukok fölszedgették ám, mert rögtön ott termettek és ugyancsak örültek, hogy a szél segítségével olyan jó lakomához jutnak. Dicsérték a szelet.

— Nincs jobb az ilyen szélnél! mondogatták vigan

— Nincs rosszabb az ilyen szélnél! dörögte a csacsi bosszusan.

A vén komondor a házikójában heverve hallgatta ezt.

— No lám, no lám! szólta magában. Ugyan-azt a dolgot az egyik nagyon jönnek, a másik nagyon rossznak mondja, pedig jó is, rossz is egyszerre nem lehet. Aligha nem úgy lesz, hogy gyakran az önzés sugja ítéletünket és a szerint tartunk jönnek vagy rossznak valamit, amint önző célunknak szolgál, vagy nem szolgál.

EGY BÁTÓREB.

(Képpel a 200—201. lapokon.)

LIG van valaki, aki ne hallotta vagy akár maga is ne látta volna annak példáját, mily hűséggel és mily elszánt bátorsággal kél a kutya, veszedelem esetén, gazdája védelmére. Én is már sok ilyen érdekes történetkét beszéltem el nektek s most egy újabb példát mondom el, mely a nevezetesebb esetek közül való. Mert itt az aránylag gyöngé eb egy hatalmas oroszlán ellenében védte meg gazdáját, az oroszlán szelidítőt.

Két gyönyörű, nagy oroszlánja volt a bátor állat-idomítónak. Kicsi koruktól fogva tanította, szelidítette őket és lassanként rászoktatta, hogy a czirkuszban a néző közönség előtt mindenféle produkciókat végezzenek. E célra igen tágas ketrecz szolgált, mely kereken járt s így huzták be a czirkusz közepére.

Valahányszor az oroszlán-szelidítő bement a ketreczbe, mindig magával vitte szép, erős, kutyáját is, éppen mert tudta, hogy az oroszlánok nem szeretik. Rákényszerítette őket, hogy a kutyát is megtűrjék maguk mellett és vele együtt végezzék a produkciókat, ugráljanak abroncon keresztül stb.

Egyik mutatvány az volt, hogy az oroszlánokat befogta egy kis kocsi elé s aztán körül kocsizott a tágas ketreczben. Nagyon nem szerették ezt a produkciót az oroszlánok; mintha érezték, tudták volna, hogy mélyen megalázó szerepet játszanak, mikor ők, a hatalmas, rettenetes fenevadak, hámba fogva kocsit huznak, mint akármelyik jámbor igavonó állat. De hiába nem szerették, gazdájok anynyira uralkodott rajtuk, hogy ha morogva is, engedelmeskedtek.

Egy napon azonban az egyik oroszlán különösen rossz kedvében volt, mikor erre a produkcióra került a sor. Már az előző abroncsugrást is csak nagyon kelletlenül végezte és ellenkezni próbált; de mikor gazdája a vas nyelvű korbáccsal megfenyítette, mégis csak engedelmeskedett.

Mikor azonban a kocsi-huzásra került a sor, végkép elfogyott a haragos fenevad türelme. Hiába volt minden intés, biztatás,

fenyegetés — nem mozdult; hanem annál fenyegetőbb módon bömbölt és viczorította szörnyű fogait a gazdájára.

A nézők megijedtek és azt kiáltották az oroszlán-szelidítőnek, hogy inkább hagyja ez uttal abba, jöjjön ki a ketreczből, mert

szófogadásra nem kényszeríti az oroszlán, akkor ez vérszemet kap és többé soha sem fog engedelmeskedni. Nem tágitott tehát, hanem a korbáccsal teljes erejéből rácsapott a makranczoskodó fenevadra, úgy, hogy a korbács szíjja is leszakadt.

Csak hogy az oroszlán most nem ijedt meg a büntetéstől, mint máskor. Ellenkezőleg, retentő bőüléssel föluggrott és széttépve a szíj-ját, mellyel a kocsi elé volt fogva, a ketrecz közepére ugrott, aztán megfordult, hogy gazdájára rohanjon. Mindenki elsörnyedt; már azt hitte, hogy az oroszlán-szelidítőnek vége van... Még egy percz, és a bős fenevad széttépi. Nincs rá mód, hogy valaki oly hirtelen segítségül ott teremhessen.

De amit a megrémült emberek láttak, azt az állat-szelidítő hű és bátor kutyája is látta. Eddig nyugodtan állt az oroszlán-fogatu kocsi mellett, de amint a megvadult oroszlán ugrásra készült, a kutya haragos morgással villámgyorsan föl pattant és a következő pillanatban az oroszlán torkába harapott s nem is eresztette el.

A legerősebb kutya gyöngé kis törpe az oroszlánhoz képest: de most a hirtelen támadás meglepte a hatalmas fenevadat, annál inkább, mert hamarjában nem is tudott jól védekezni. A kutya ugy csüngött az oroszlán torkán és ugy

baja eshetik. De az oroszlánszelidítő tagadólag intett a fejével. Jobban tudta ő a magamesterségét; tudta, hogy ha meg nem fékezi,

szoritotta fogaival a gégejét, hogy az oroszlán nem tudott a fogaival hozzá férni ellenfeléhez. De ha ezt nem tehetette, annál dü-

hösebben-vágta bele körmeit az eb oldalába. Mindenki láthatta, hogy pár pillanat alatt így is széttépi a bátor kutyát. Ám ez a pár pillanat elég, volt arra, hogy az állat-szelidítő kimeneküljön.

Csak hogy az oroszlán-szelidítő nem menekült. Egyrészt mert nem akarta hagyni hű kutyáját, másrészt mert tudta, hogy ha az oroszlán most fölülkerekedik és vért izlel, többé soha sem bír vele. Elszántan ugrott oda tehát a viaskodó állatokhoz és a korbács vas nyelével gyorsan egymásután rettenetes csapásokat mért az oroszlán orrára, fejére úgy, hogy az oroszlán kábultan hátra tántorodott és megfélemedve sompolygott vissza társához, éppen idején, mert a viaskodás láttára már a másik oroszlán is nyugtalanodni kezdett; de látva társa vereségét, vele együtt meghunyászkodott.

Csak akkor távozott az oroszlán-szelidítő a ketreczből, ölében hozva ki a nagy sebekből vérző hűséges bátor kutyát.

A derék eb sebei begyógyultak s a bátor kutya aztán megint bejárt gazdájával az oroszlánok ketreczébe. Az oroszlánok szinte félve huzódtak tőle, s talán azt hitték, hogy ez az eb náluknál is hatalmasabb állat.

A KORONA.

NÉZZÉTEK csak, mennyire örül Danika! Mily boldogan szaladgál ide-oda s mint mutogatja mindenkinek a kincsét!

Édes atyja egy szép új koronát adott neki jutalmul, hogy az iskolában az egész hosszú héten át jól viselte magát és szorgalmasan tanult. Meg volt neki engedve, hogy azt vegyen rajta, amit akar.

Nevelőjét kérte Dani barátunk, legyen kísérője és utbaigazítója a vásárnál.

Az utcán nagy zavarban van. Szeme nem telik be a boltok ablakaiban elhelyezett szebbnél szebb játék-szerekkel. Itt egy gyönyörű paripa, ott katoná, odább más különböző játékszerek. Most egy cukrász-bolt ablaka előtt bámulja a finom csokoládéból és czukorból készült állatokat. Amint itt bámul, a háta mögött fájdalmasan nyöszörgő beszédet hall. Megfordul és egy félmeztelen, lábára-kezére nyomorék koldust lát, amint egy finom öltözékű urit embertől alamizsnát kér.

— Semmirevaló naplopóknak nem adok semmit!

Dani hallja, amint a finom öltözékű urit ember ilyen durva módon elutasítja a szerencsétlen nyomorékok. Szívében nagy a felháborodás. Boszankodva nézi az urit embert, szánakozva a koldust. A koldusról tekintete a kezében levő koronára téved. Valami belső hang azt sugja: »add a koronát a szegénynek!« Még egy percig haboz. Egyszerre kigyulad az arca, szeme szánakozón néz a koldusra. Oda lép a szerencsétlenhez és gyorsan teszi koronáját a koldusnak alamizsnára kinyújtott kezébe.

A következő perczben ott terem mellette a nevelője s Dani hallja egyfelől a koldus hálalkodását, másfelől nevelője helyeslő dicséretét. S elfelejt lovat, kardot, czukrot, mindent és benső megleléssel tér haza.

Otthon édes anyjától jutalmul csókot, édes atyjától dicséretet kap. És kis szíve állandóan nagy örömmel van tele. Szinte azt hiszi, angyalkák röpködik folyton dicsérve körül.

Mert a jótett földi jutalma: a sziv igaz öröme.

Francziából b. Szentkeresztly Janka.

AZ ELLE

A fal tulsó
ketten üldö
De ezek vi
tosan, zaj
pal átpisla
kis szomsz

— Még

— Ugya

ánya.

— Nem

gen, mert
csen se fia.

— Persz

annyi ideje
táska lehet

— Alig

megtréfáln

— Jó l

— Az

hallaná. T

— Mit f

— Kih

kis vizet f

— Az r

hinni, hog

Berczi

A tulsó o

épp ekkor

— Jaj

töltsek ig

alább a V

hon! Még

Főlállt

AZ ELLENSÉGES KIS SZOMSZÉDOK.

— Beszélyke rajzzal. —

Z ALACSONY kerti fal egyik oldalán magányosan üldögélt egy kis leányka, meglehetősen unatkozó, majdnem boszus képpel.

A fal tulsó oldalán, a szomszéd kertben, ketten üldögéltek: egy fiu és egy leány. De ezek vigan sugdostak s a fiu néha ovatosan, zaj nélkül föl-fölállt a padra és lop-pal átpislantgatott a magányosan üldögélő kis szomszédra.

— Még most is ott ül, sugta aztán.

— Ugyan kicsoda lehet? kérde a leányka.

— Nem tudom. Bizonyosan valami idegen, mert hiszen a szomszéd néinek nincsen se fia, se leánya.

— Persze. De hát mit üldögél itt már anyyi ideje? Valami nagyon unalmas álmos táská lehet. Talán alszik is?

— Aligha nem. Szeretném egy kicsit megréfélni, fölriasztani, szólt a fiu.

— Jó lesz. Kiálts nagyot, Berczi.

— Az nem ér semmit. Más is meghallaná. Tudok én jobbat, Nettikém.

— Mit?

— Kihozom a kis vizi-puskámat és egy kis vizet föcskendek át.

— Az nagyon mulatságos lesz. Azt fogja hinni, hogy eső esik.

Berczi és Nettike beszaladtak a házba. A tulsó oldalon pedig az unatkozó leányka épp ekkor felsóhajtott:

— Jaj de unalmas! És három hetet töltsek így ennél az öreg néinél! Leg-alább a Viczámot ne felejtettem volna otthon! Még csak az sincs itt játszó társnak!

Fölállt és ide oda járt.

— Valjon ki lakik itt a szomszédban? Ha fölállok a padra, belátok a kertbe.

Föl is állt.

— Ó, milyen szép bábu van ott! És a füben hagyják heverni! Bizonyosan olyan leányé, aki nem szereti, nem gondol vele. Jaj, ha csak egy-két órára is megkaphatnám!

De ekkor hirtelen vissza huzódott, mert neszt hallott a szomszéd ház felől. Aztán mint ha léptek is hallatszottak volna. De csakhamar újra mély csönd uralkodott.

— Kár volt megijednem, senki sem jött. Még egyszer megnézem azt a szép Viczát.

Ujra fölállt a padra és átnézett a szomszédba, de csak egy pillanatra. Mert mikor a feje megjelent a fal fölött egy kis csattanás, s egy kis vizsugár szökkent a magasba. Aztán éles sikoltás hallatszott, még egy dobbanás és — mély csönd lett mind a két oldalon.

A bábus oldalon Berczi és Nettike megzavarodva néztek egymásra.

— Mit gondolsz, Nettike . . . nagyon érte a viz?

— Egy kicsit bizonyosan, épp az arczában.

— Minek állt oda . . . nem tudhattam. Most bizonyosan szalad be panaszra a néniéhez és akkor . . .

— Az nem jó volna. Nézd meg, szalad-e?

Berczi fölállt a padra.

— Már nem is látni . . . már eddig benn van. No, majd lesz nekünk! Fél óra mulva már tudni fogja a mamánk és kapunk büntetést.

— Hát majd elszenvedjük. De aztán nem is állunk szóba az ilyen vadaskodó leány-

nyal. Tudod mit? Rá sem nézünk, ha valahol találkozunk vele!

— De nem ám. Tőlünk ugyan maradhat.

S a két testvér meglehetősen kedvetlenül ballagott be a házba, mialatt Nettike így szólt:

— Ha velem esnék meg ilyesmi, én bizony nem szaladnék mindjárt a mamához panaszkodni és árulkodni.

Alig hogy Berczi és Nettike eltávoztak, a fal fölött újra megjelent a kis leánynak a feje. Nem futott ő be panaszra, csak elbujt egy közeli nagy fa mögé. Ott jól hallotta a szomszéd gyermekek beszédét és arra a következtetésre jutott, hogy azok nagyon kellemetlen, rossz, durva gyermekek.

— Nem is fogok velök barátkozni. Pedig már épp arra gondoltam, hogy elkérem egy kis időre azt a szép bábut. Persze, dehogy is adnák ide!

S amint szétnézett, hirtelen megvillant az eszében valami.

— Ni, ott hagyták a Viczát. Nem is köll kérnem. Elvihetem, keresztül tudok kapaszkodni. Csak kölcsön veszem . . . este vagy

holnap reggel szépen titkon vissza teszem. Majd fogják keresni, fognak boszankodni, busulni . . . ugy köll nekik! Én pedig délután jól fogok mulatni a szép Viczával.

Vállalkozása szerencsésen sikerült. Senki sem látta, mikor oda és vissza kapaszkodott a falon. Sietve ment a kölcsön vett bábuval haza a szobájába s éppen hozzá akart fogni a játékhoz, mikor beszólt a néni:

— Idácskám, tedd föl a kalapodat, ellátogatsz velem a szomszédba.

— A szomszédba? kérdé Idácska meglepetve. Minek, kedves néni-kém?

— Bemutatlak jó szomszédaimnak s ott kedves játszótársakat találasz: egy kedves, vidám leánykát és egy derék fiúcskát. De ni, milyen vizes vagy! Mit csináltál?

Idácska nem felelt arra a kérdésre, hanem így szólt:

— Ó, én egy cseppet sem kívánok megismerkedni azokkal a szomszéd gyermekekkel, nem is hiszem, hogy jó barátok lennénk. Most meg nagyon jól el fogok mulatni ezzel a szép Viczával.

— Hogyan? Hát mégis van bábud?

... EGYÜTT TÁNCZOLTATTÁK MEG A VICZÁT.

(Lásd a 206. lapon.)

Hiszen azt tetted.

— Igaz is vettem.

— Ugyan

— A szó

— Nem

Épp most velök megismerkedtem barátok legmáris olyan csönözte ne

A néni a szomszéd be s a néni

— Jőjj

Egy nyá

vendég s v

a leány is

ott, a vil

hanem iru

ték földre

bostüt ker

A néni

get s a gy

Hiszen azt mondtad, hogy otthon felejtetted.

— Igaz is. Ezt a Viczát csak kölcsönvettem.

— Ugyan kitől?

— A szomszéd gyermekektől.

— Nem értem, mit beszélsz össze-vissza.

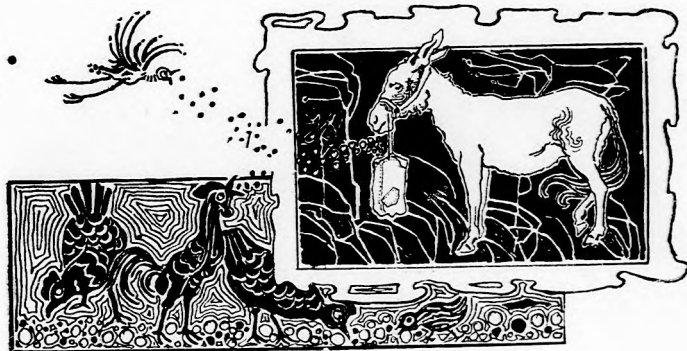
Épp most mondtad, hogy nem kívánsz velök megismerkedni, nem hiszed, hogy jó barátok legyetek; pedig ime, a kis Nettike máris olyan szives volt, hogy ide kölcsönözte neked a babuját.

— Ó, ő nem tud róla semmit. Átmásztam a kerítésen és elhoztam...

— Lehetséges-e? kiáltott a néni elszörnyüködve. Gyerek! Hát lopásra tudtál vetemedni!

— O dehogy, kedves néni! felelt Idácska kissé meghökkenve. Hiszen nem akarom megtartani. Ők ott hagyták a fűben, én egy-két órára elhoztam és este majd vissza viszem.

— Mégis nagy hiba a máséhoz hozzá nyulni...

JÓ SZÉL, ROSSZ SZÉL. (Lásd a 199. lapon.)

A néni nem magyarázhatta tovább, mert a szomszéd szoba ajtaján vendégek léptek be s a néni eléjük sietett.

— Jőjj te is, Idácskám, mondá.

Egy nyájas arczu uri asszony volt a vendég s vele egy kis fiu. De a fiu is, a leány is rettenetesen zavarodottan álltak ott, a viláért sem pillantottak volna föl, hanem irulva-pirulva oly makacsul süttötek földre a szemöket, mintha leesett gombostűt keresnének.

A néni igen szivesen fogadta a vendéget s a gyermekekhez is nyájasan szólt:

— Isten hozott, Nettikém, Berczikém!

Amint Idácska ezt a két nevet hallotta, ő rajta volt a sor, hogy megdöbbenjen. Hiszen ezek a szomszédbeli gyermekek! Látni nem látta őket ott a kertben, mert mikor a fal fölött átkukkantott, szemébe fröccsent a víz; de hallotta a nevöket, amint egymást szólitgatták.

És mindjárt tudta is... legalább úgy vélte, hogy tudja: miért jöttek most ide a mamájokkal. Jobb lesz megelőzni a panaszt. Idácska tehát nagy sebesen kezdte mondani:

— Kérem, én igazán nem loptam el, csak kölcsön vettem egy kis időre; vissza akartam vinni, igazán vissza is vittem volna. A néni már mondta, hogy nem jól tettem... de én... én nem akartam rosszat tenni... ó... igazán!...

Tovább nem bírta, mert sirva fakadt és kifutott a szobából. A néni pedig mentegetőleg szólt a vendégekhez:

— Csakugyan, kedveseim, elhihetitek. Idácska jó gyermek, csak egy kicsit szeleskedett. Bocsássatok meg neki.

Nettike is, Berczike is, az anyjok is csodálkozva néztek hol egymásra, hol a néniire, mint ha nem sokat értenének a dologból. S a mama aztán így szólt:

— Mit bocsássunk meg, kedvesem? Ellenkezőleg, én hoztam ide ezeket az én garázda gyermekeimet, hogy bocsánatot kérjenek.

— I... igen... kedves néni, szólt Berczi akadozva, bocsánatot kérünk... Én nem akartam arcba találni, csak egy kicsit megtréfálni... de ő épp akkor bukkant fel...

Most már meg a néni nem értette.

— Kit nem akartál arcba találni? Mi történt?

— Hát... hát nem panaszkolta el? kérde Nettike.

— Semmit sem tudok.

E pillanatban Idácska ismét a szobában termett, ölében a Viczával.

— Ni, az én bábum! Hogy került ide?

Lassan-lassan, sok magyarázatással végre tisztába hozták, hogy egyik is, másik is mit csinált, csakhogy sem a néni nem tudott a Berczi csínyéről, sem ennek a mamája a bábu eltűnéséről s nem is panaszra jött, hanem mert Nettike és Bertike otthon a

maguk jószántából megvallották a csinyt s mamájok elhozta őket, hogy bocsánatot kérjenek Idácskától. Ők meg itt tudták meg az Idácska csínyét.

— Ti ugyan szépen kezdtétek, szólt a néni kissé boszusan. Még nem is ismertétek egymást, már ellenségek voltatok. Így persze bajosan lehettek játszótársak.

Berczi azonban leküzdve zavarát őszinte hangon mondá:

— Dehogy nem, kedves néni! Mi is hibáztunk, Idácska is, hát ezt kölcsönösen elfelejtjük, mert mink is fonákul fogtunk hozzá, ő is, hogy nem nyájassággal, hanem boszantással kezdtük az ismeretséget.

— Persze! bizonyítá Idácska. Minden ok nélkül rosszat gondoltunk egymásról.

— De én már nem hiszem, szólt Nettike. Hiszen te még csak el sem panaszkodtad, hogy Berczi arcul föcskendett...

— No's, hát legyen szent a béke s most annál őszintébben kössétek meg a barátságot.

Erre nem is kellett több biztatás. Néhány perc múlva már vigan játszottak együtt a kertben, Nettike és Idácska együtt tánczoltatták meg a Viczát (Lásd a képet a 204. lapon.) Berczi pedig új kellemes játékokat talált ki.

Idácska ugyancsak csodálkozott, mikor egy napon azt hallotta, hogy már haza köll mennie, letelt a három hét. Olyan hamar!

— Persze, mikor olyan jó barátokkal töltöttem! Milyen oktalanság lett volna, ha ellenségek maradunk!

ÁJ
— A »Kis I

MEGINT napán annyira tet szerzett. Ujra magy nek: arra v rajzolt képe amilyen a

Ajánlatot zétek a szí nagyon apr ges, hogy a legyen. Al káknak két ki látni ak sikerült me csak legjobb használ, az az össze ha

Hogy a maga elég délelőtt va volt s gazo jelent az az ájtatoss adták Iste fogják tölt napot.

A megfej
jutalom-nye

Összegyűj
könyvtára
kötete.)

ÁJTATOSSÁG UTÁN.

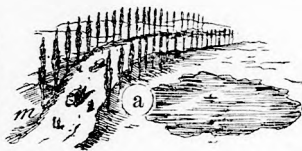
— A »Kis Lap« 46-dik színes műmelléklete. —

MEGINT csak félig színes, mint volt jó minapában az, mely sok kis olvasómnak annyira tetszett és néhány kellemes órát szerzett. Ugy gondolom, nem is szükséges újra magyaráznom, mi a célja ennek a képnek: arra való, hogy ügyes gyermekek a csak rajzolt képet szépen kifessék, egészen olyanra, amilyen a mellette látható színes minta-kép.

Ajánlatos, hogy finom végű ecsettel végezzétek a színezést; mert az alakok, arcok nagyon aprók; de az nem éppen szükséges, hogy az alakok ruházata egészen olyan legyen. Akinek tetszik, festhet a leánykának kék vagy rózsaszínű ruhát. De a ki látni akarja, hogy munkájával mennyire sikerült megközelítenie az eredetit, az mégis csak legjobban teszi, ha ugyan-olyan színeket használ, amilyenek a mintán vannak; így az össze hasonlítás jobban lehetséges.

Hogy a kép mit ábrázol, azt, ugy-e, maga eléggé megmagyarázza. Vasárnap délelőtt van, a templomban istentisztelet volt s gazdag és szegény, öreg és ifju megjelent az áldozáson. Épp most végződött az ájtatosság, jönnek kifelé s miután megadták Istennek ami az Istené, derülten fogják tölteni a vasárnapi pihenő ünnepnapot.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Tündérmesék“.

Összegyűjtötte *Forgó bácsi* A „*Forgó bácsi könyvtára*“ című sorozat egyik önálló, érdekes kötete.)

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLVII. köt. 11-dik számában közölt karika-rejtvény megfejtése:

Tinódi Sebestyén.

Helyesen fejtették meg: Sipőcz Laczika, Nátafalussy Béla, Lenck Rikárd, Bauer Elza, Fekete Sándor, Luczenbacher Pál, Mérey Ágosta, Szarvesy Erzsike, Rosenfeld Imre (részben), Hirschler Jolán, Nagy Ilonka, Tomcsányi Edith, Schwarz Magda és Béla, Brichta Irén és Vilma, Ferentzy Andrea, Strasser Henrik, Róth Ika és Etel, Filipp Janika, Haas Iván, Engelmann Olga és Irén, Ravasz Gizi, Michalk Ilonka, Markovits Vilma, Schlesinger Anna, Hegedűs Márta, Jolán és Ernő, Fábrián testvérek, Pfeiffer Verona és Julcsa, Löbl Paula, Szél Piroska, Karikás József, Kremzír Ernő és Imre, Bertalan Teréz, Szentpétery Gyula, Hunfalvy Livia, Weisz Ilonka Ödön és Lipót, Ausländer Iluska, ifj. Bolyó Károly és Pálma, Velencei Tiborka, Gyurkovich Dódi, Schwarz Oszkár, Hajós Anna, Frankl Pepi és Friczi (hiányosan), ifj. Gaál Gyula, Májercsik Annuska, Melczér Irma és testvérei, Stancsa Miczi, Emike és Gyula, Tinódi Sebestyén, Grandjean Emil, Gonda Lajos, Várady Bözsike.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett: *Hunfalvy Livia, Budapest*, kinek a jutalom könyvet (*„Gyermekhumor“*, rajzok és jellemző vonások a gyermekvilágból, össze gyűjtötte *Forgó bácsi*) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« XLVII. köt. 10-ik számában közölt rejtvények megfejtését még beküldték: Ravasz Gizi, Szentpétery Gyula, Hunfalvy Livia, ifj. Bolyó Károly és Pálma, Gonda Lajos.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Hajós Anna. Rejtvénykéid nagyon is könnyűek. Fogasabbat eszelj ki — **Kovács Irma és Elek.** Az ígért tündérmesét nem kezdhetem meg ebben a hónapban, mert a jövő évnegyedre ígértem, tehát az új előfizetőknek joguk van hozzá, hogy az elejét is olvashassák. Most csak annyit árulhatok el, hogy *„Delike és Liliom“* lesz a címe s merem hinni, hogy nagyon kedvesnek és érdekesnek fogjátok találni. Rajz pedig körülbelül huszonöt készült hozzá, igazi művész kezétől. Többet nem mondhatok. Majd meglátjátok, olvassátok nemsokára. — **Frankl Pepi és Friczi.** Karika-rejtvényetek jól van szerkesztve; de mivel épp most

közöltem ilyet, egyelőre nem kerülhet rá a sor. — **Ifj. Bolyó Károly.** Soraidat mindig szívesen veszem. — **Ausländer Iluska.** Azok a rejtvények nagyon is egyszerűcskék, tehát nem közölhetők. És mért irsz Forgó bácsinak német nyomtatott jelmondásos papiroson? Németül tudni jó és szükséges, de itthon magunk közt óvjuk meg magyarságunkat minden dologban: nagyban és kicsinyben egyaránt. — **Melczér Irma.** Annak, hogy még nem nyertél, igen egyszerű az oka: az, hogy a sorshuzásnál a szerencse eddig még nem kedvezett neked. — **„Hazánkon tul.“** Targyanál fogva bele tartozhatnék a »Kis Lap«-ba, de nem azon a hangon van elmondva, mely e lapnak egyéb közleményeihez talál. Sok a német, aki se nem kövér, se nem figura alak. Ily módon nem is lehet

növelni a honszerelmet. Mégis, ha belenyugszik az átdolgozásba, örömmel vállalkozunk rá. Csak aztán kérjük is a *néni* keresztnévét. — **Pirnitzer Kornélia.** Bizony fájjalom, hogy távollétemben az az öreg ur olyan mogorván fogadta épp azt, akit színről-szinre láthatni annyira örültem volna. De már most szerencsésen megérkeztem és Szegszárd nincs is messze Budapeستől. Igazán szívesen fogadnálak, s ha lehet, még kártalanítanálak is. Tehát?

A „KIS LAP“ minden kötetéhez **diszes színnyomatu bekötési táblák** kaphatók. Egy bekötési tábla ára **60 kr.** A »Kis Lap«-nak **fél évi** folyamából telik **egy** kötet. Megrendelő czím: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.*

Előfizetési felhívás
a
KIS LAP
október—decemberi folyamára.

 folyó évnegyed végének közeledtével kérjük ama t. előfizetőinket, kiknek előfizetésök e hó végén lejár, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ most folyamatban levő, immár **negyvenhetedik** kötetének még hátra levő részére az értékes és érdekes közlemények, művészi rajzok hosszú sorozata van előkészítve. A kis olvasóink részéről nagy tetszéssel fogadott „Rókaszem“ után egy épp oly vonzó, mint érdekesítő és tanulságos **hosszabb elbeszélés** fog még ebben a kötetben következni, ugy-szintén egy hosszabb **tündérmese**, mindkettő számos szép rajz kíséretében. Kisebb beszélyek, mesék, cikkek változatos sorozata is várja a közlést, mind gazdagon díszesítve képekkel.

Folytatjuk a „Büvészet“ rovatát is és minden két hétben művészi értékű **szines műmelléklet** fokozza a „KIS LAP“ becsét. Előadásra alkalmas **szindarab** is fog még ez évnegyed folyamán megjelenni, a rejtvények és feladványok megfejtői közt **minden héten** egy-egy **diszes jutalom-könyv** kerül ki-sorsolásra.

A „KIS LAP“ minden igaz kis hive, új társakat is toborozva maga mellé, sorakozzék továbbra is rendületlenül Forgó bácsi zászlaja alá!

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt
Félévre	2 „
Egész évre	4 „

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben postai utalványon, a „KIS LAP“ kiadó-hivatalához, Budapest, IV., Ferencziek-tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“
szerkesztősége és kiadó-hivatala.